

Spotkanie w Suścu nt. organizacji sezonu turystycznego 2017 na Roztoczu

Spotkanie w Suścu dotyczące organizacji sezonu turystycznego 2017 na Roztoczu

W dniu 9 lutego 2017 r. z inicjatywy Zbigniewa Naklickiego Wójta Gminy Susiec w Urzędzie Gminy Susiec odbyło się spotkanie przedstawicieli samorządów, organizacji pozarządowych oraz zainteresowanych rozwojem ruchu turystycznego podmiotów komercyjnych. Intencją spotkania było wypracowanie działań umożliwiającą połączenie sił wszystkich podmiotów przy rozwoju ruchu turystycznego na całym Roztoczu i jego promocja.

[FOTOGALERIA] fot. P. Najda

Na wstępie Wójt Gminy Susiec przywitał przybyłych gości reprezentujących następujące podmioty:

1. Miasto i Gmina Krasnobród – Pani Katarzyna Lipska
2. Miasto i Gmina Józefów – Sekretarz Gminy Robert Rabiega
3. Gmina Teresopol – Jacek Pawluk Wójt Gminy
4. Gmina Tomaszów Lub. – Pani Małgorzata Miecznik
5. Miasto i Gmina Lubycza Królewska – Pani Alicja Żmuda
6. Miasto i Gmina Narol – Pan Krzysztof Świętojański
7. Miasto i Gmina Cieszanów – Pan Wojciech Świzdor
8. Gmina Susiec – prowadzący Zbigniew Naklicki Wójt Gminy Susiec i Sekretarz Gminy Tadeusz Suski
9. Lokalna Organizacja Turystyczna „Roztocze” – Prezes Magdalena Tareszczuk
10. Lokalna Organizacja Turystyczna „Zamość i Roztocze” – Pan Wojciech Sachajko

11. Lokalna Grupa Działania „Roztocze Tomaszowskie” - Prezes Ewa Piwko-Witkowska
12. „Roztoczańskie Stowarzyszenie Agroturystyczne w Suścu” - Prezes Krzysztof Łagowski
13. „Krasnobrodzkie Stowarzyszenie Turystyczne” - Prezes Małgorzata Dobrut
14. Stowarzyszenie „Kawaleria Józefowska” - Prezes Robert Rabiega
15. „Wydawnictwo Turystyczne Paweł Wład” w Rzeszowie -Pan Paweł Wład
16. Biuro Turystyczne Quand - Pan Andrzej Kudlicki

Otwierając debatę stwierdził, że dziedzina gospodarki jaką jest turystyka, staje się powoli jedną z ważniejszych na Roztoczu, inne możliwości działalności są coraz bardziej ograniczone. Różne programy Lubelszczyzny bazując na ogromnych walorach turystycznych tych terenów wskazują na szanse rozwoju Roztocza w oparciu właśnie o turystykę. Nadmienił, że w interesie nas wszystkich jest dążenie do wykorzystania tych możliwości. Zaapelował do wszystkich gmin i podmiotów o łączenie sił we wspólnej promocji i prowadzenie działań zmierzających do postrzegania Roztocza jako spójnej krainy.

Na spotkaniu zostały poruszone następujące zagadnienia:

1. Dyskusja nad wspólnym udziałem w targach turystycznych 2017,
  2. Przedstawienie harmonogramu imprez kulturalnych, sportowych i rekreacyjnych na Roztoczu oraz wypracowanie sposobu ich koordynacji,
  3. Dyskusja nad materiałami wydanymi z cyklu „Rowerem po Roztoczu”
tj. nad:
    - 1) dystrybucją materiałów z cyklu „Rowerem po Roztoczu”,
    - 2) korektą treści do drugiego wydania,
    - 3) nad wizualizacją projektu „Rowerem po Roztoczu w Internecie w tym nad utworzonym logo.
1. Informacja o możliwości promocji Roztocza na stronach portalu Traseo.pl, promocji indywidualnych obiektów komercyjnych oraz praktycznego wykorzystania smartfonów przez turystów wypoczywających na Roztoczu.
  2. Analiza możliwości wydania, przewodnika promującego bazę turystyczną oraz atrakcji turystycznych na Roztoczu, finansowanego przez obiekty komercyjne z częściowym dofinansowaniem gmin.

W trakcie merytorycznych i konstruktywnych dyskusji ustalono:

Ad. pkt 1.

1) Obszar Roztocza i Zamościa promowany będzie na targach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Lubelskiego na następujących targach:

a) Międzynarodowe Targi Turystyczne Tour Salon - Poznań 17-19 luty - przy udziale przedstawicieli:

- Zamojskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Zamościu,

- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Roztocze” w Tomaszowie Lubelskim,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Zamość i Roztocze” w Zamościu

b) Międzynarodowe Targi - Regiony Turystyczne NA STYKU KULTUR 2017 - Łódź 17-19 marca - przy udziale przedstawicieli:

- Zamojskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Zamościu,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Roztocze” w Tomaszowie Lubelskim,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Zamość i Roztocze” w Zamościu

c) Targi Turystyki i Wypoczynku LATO - Warszawa 21-23 kwietnia - przy udziale przedstawicieli:

- Zamojskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Zamościu,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Roztocze” w Tomaszowie Lubelskim,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Zamość i Roztocze” w Zamościu
- Gminy Susiec

d) Międzynarodowe Targi Turystyki, Sprzętu Turystycznego i Sportowego GLOB 2017 - Katowice 31 marca - 2 kwietnia 2017. - przy udziale przedstawicieli:

- Zamojskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w Zamościu,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Roztocze” w Tomaszowie Lubelskim,
- Lokalnej Organizacji Turystycznej „Zamość i Roztocze” w Zamościu
- Gminy Susiec

2) Turystykę wiejską na Międzynarodowych Targach Turystycznych we Wrocławiu - 24-26 lutego promować będzie:

- Polska Federacja Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” w ramach której obszar Roztocza promować będzie jej członek „Roztoczańskie Stowarzyszenie Agroturystyczne w Suścu”
- oraz na własnym stoisku Zamojski Ośrodek Informacji Turystycznej w Zamościu w połączeniu z Lokalną Organizacją Turystyczną „Zamość i Roztocze” w Zamościu

3) Targi: „Piknik nad Odrą”. Targi Turystyczne Market Tour - Szczecin 13-14 maja, Międzynarodowe Targi Turystyki „W Stronę Słońca” - Opole 26-28 maja, TT Warsaw - Warszawa organizowane przez Polską Federację Turystyki Wiejskiej „Gospodarstwa Gościnne” na razie nie zostały obsadzone reprezentantami Roztocza.

4) Pozostaje otwarta kwestia zorganizowania i obsługi stoiska na Targach Turystyki „ATRAKCJE REGIONÓW” w terminie 2-4 czerwca w Chorzowie oraz „WYPOCZYNEK” w Toruniu w terminie 2-3 kwietnia. Koordynację wyjazdu na te edycje targowe podjęło się Biuro Turystyczne Quand w Tomaszowie Lubelskim licząc na pomoc innych instytucji i podmiotów. Biuro Quand jako członek Lokalnej Organizacji Turystycznej „Roztocze” w Tomaszowie Lub. uczestniczy w wielu imprezach targowych reprezentując Roztocze m.in. poprzez dystrybucję popularnego magazynu/informatora turystycznego Magiczne Roztocze.

Po ustaleniu harmonogramu obsługi targów głos zabrał Pan Andrzej Kudlicki. Stwierdził że uczestnicząc w targach turystycznych i wszelkiego rodzaju wydarzeniach promocyjnych powinniśmy dołożyć wszelkich starań aby promować się pod hasłem „Roztocze”, „Zamość i Roztocze”, aby w ten sposób trafiać skutecznie do świadomości osób odwiedzających te imprezy. Wbrew pozorom, mimo

wielu lat pracy Roztocze nie jest jeszcze dobrze znane w Polsce ani też postrzegane jako region turystyczny. Trudno jest w odpowiedni sposób zainteresować do przyjazdu w nasze strony, ale gdy już do nas przyjadą - to są zadowoleni i dopytują się dlaczego region tak mało się promuje. To powinno nam uświadomić jak dużo jeszcze mamy do zrobienia w tym względzie. Każdorazowe powtórzenie nazwy regionu, bądź zaistnienie w jakiegokolwiek postaci przybliży nas do lepszej skuteczności, lepszego wykorzystania bazy noclegowej, zwiększenia ilości osób przyjeżdżających do nas.

W trakcie ustalania harmonogramu targów padły również sugestie dotyczące: zasadności udziału w targach, sposobu podziału obciążenia finansowego za udział w targach przez poszczególne gminy Roztocza, próby zorganizowania osobnego roztoczańskiego stoiska, eksponowania Roztocza na stoisku targowym woj. Podkarpackiego itp. Mimo że zebrani zgodzili się z faktem, że Roztocze wg opinii osób z innych regionów Polski jest słabo reklamowane i rozpoznawalne, innych propozycji ani zobowiązań dotyczących udziału w targach nie złożono.

Ad pkt 2.

Przy próbie budowy kalendarza imprez na Roztoczu głos zabrał Wójt Gminy Teresopol Jacek Pawluk, który zaproponował skorzystanie z aplikacji na koncie Google umożliwiającej wstawianie i chronologiczne ustawienie wprowadzanych imprez. Link do ujednoliconego, i na bieżąco aktualizowanego kalendarz można by było wstawić na każdej gminnej lub jakiegokolwiek innej stronie. Wszyscy przyjęli to rozwiązanie za nowatorskie i dobre. Wójt Gminy Teresopol zobowiązał się przesłać prezentację sposobu założenia i obsługi takiego kalendarza na adres Gminy Susiec, która zobowiązała się rozesłać ją po innych gminach.

W dalszej dyskusji nad kalendarzem imprez padły propozycje ustalenia cyklicznych imprez jak też koordynacji ich terminów. Wszyscy zgodzili się z faktem, że każda gmina ma swoją specyfikę, ale niektóre imprezy mogły by być przesunięte tak, aby turyści nie musieli wybierać lecz skorzystać z nich po kolei. Pan Andrzej Kudlicki zasugerował, że gdyby udało się wprowadzić elektroniczny kalendarz, o który wyżej mowa, to rok 2017 mógłby posłużyć jako testowy i umożliwić lepszą budowę kalendarza na 2018 r. Zaapelowano o założenie elektronicznego kalendarza imprez w każdej gminie lub przekazywanie na bieżąco wiadomości o imprezach do LOT.

Ad. 3. pkt1)

W dyskusji dotyczącej materiałów z cyklu „Rowerem po Roztoczu” Wójt Gminy Susiec zaapelował o nasilenie dystrybucji tych materiałów. Stwierdził, że zostały one wydane w celu jak największego rozpropagowania możliwości aktywnego wypoczynku na Roztoczu oraz jego przyrodniczych, historycznych i kulturowych atrakcji. Dodał też, że jego zdaniem należałoby je rozdysponować w miarę szybko, po niskiej cenie lub nawet bezpłatnie na wielkich imprezach, takich jak międzynarodowe targi. Głównymi odwiedzającymi targi są osoby z wielkich aglomeracji, potrzebujący wypoczynku na łonie natury. Materiały te trafiają więc do najbardziej oczekiwanego segmentu społeczeństwa. Konkurencja w promocji regionów jest ogromna. Aby zaistnieć duże ośrodki wykładają ogromne środki. Materiały promocyjne, które mają 2 lata, a często bywa że zeszlóroczne są już postrzegane jako nieaktualne.

Nawiązując do powyższego Prezes Lokalnej Organizacji Turystycznej „Roztocze” Magdalena Tereszczuk poprosiła o bezpłatne przekazywanie tych lub innych materiałów promocyjnych do biura LOTu. Głos zabrała również Prezes LGD „Roztocze Tomaszowskie” Ewa Piwko-Witkowska stwierdzając że wszelkie działania, o których tutaj mowa powinny służyć osobom prowadzącym

turystyczną działalność. Dystrybucja w/w materiałów właśnie to winna mieć na celu.

Ad 3. ppkt 2)

W punkcie dotyczącym korekt do przyszłego wydania przewodnika „Rowerem po Roztoczu” Pan Paweł Wład – właściciel „Wydawnictwa Turystycznego Paweł Wład w Rzeszowie” zauważył, że bolączką doczasowego wydania jest trudność w zgromadzeniu wszystkich map. Jeśli przewodnik miał by służyć tylko do podróży po danej gminie, to turyście wystarczy jedna mapa. W przypadku chęci poruszania się po całym Roztoczu, ma problemy z ich skompletowaniem. Teoretycznie turysta mógłby skorzystać z dowolnej mapy, ale skojarzenie miejsca opisanego w przewodniku z punktem na mapie powoduje dla wielu duże trudności. W celu rozwiązania tego problemu przedstawił możliwość wstawienia przy opisie każdej trasy jej szkicu, co jego zdaniem ułatwiłoby orientację. Dodatkową potrzebną powierzchnią na szkice bez uszczerbku na merytorycznej zawartości przewodnika można by uzyskać poprzez zmniejszenie największych zdjęć.

Innym rozwiązaniem byłoby stworzenie jednej mapy, ale problem stwarza duża ilość tras. Użycie takiej ilości linii na jednej mapie popsułoby jej czytelność. Należałoby zredukować ilość tras.

Do rozwiązania przedstawiającego wszystkie trasy na jednej mapie ze sceptyzmem odnieśli się Panowie Robert Rabiega i Krzysztof Łagowski uzasadniając swoje stanowisko daleko idącą zmianą pierwotnych założeń. Należałoby zredukować niektóre trasy i np. zastąpić je wspólnymi trasami sąsiadujących gmin. Wymagałoby to zmiany numeracji tras, zmian całości wykonanych map dwóch a czasami trzech gmin. Powstałyby trudności w ustaleniu ich przebiegu, nie było by wystarczającej powierzchni na rewersie na przedstawienie atrakcje danej gminy. Osiągnięte porozumienie dziesięciu gmin polegające na tym, że każda gmina posiada swoją mapę wykonaną tą samą techniką, kolorystyką, przy zachowaniu tej skali itd. które po nałożeniu na siebie tworzą całą mapę Roztocza, mogłoby zostać zakłócone.

Pozytywnie natomiast ocenili pierwsze rozwiązanie ze szkicami tras, które pozwoli na poruszanie się z mapą dowolnego wydawcy, a nawet z przewodnikiem jako materiałem samodzielny. Pan Robert Rabiega zwrócił uwagę na przebieg niektórych tras. Miały być poprowadzone w postaci pętli, tj. ze startem i metą w jednym miejscu, niestety niektóre nie spełniają tego warunku. Można wyobrazić sobie rowerzystę, który zostawia samochód a później do niego wraca tą samą trasą w przeciwnym kierunku, ale lepiej aby wrócił do niego inną, choćby mniej atrakcyjną drogą. W drugim wydaniu można by te trasy poprawić, a elektroniczną mapę na portalu traseo.pl można zmienić w każdej chwili i bez żadnych trudności.

Ad 3. ppkt 3)

Przy tworzeniu baneru promującego trasy rowerowe ośmiu gmin portal traseo.pl wstawił przykładowe zdjęcie rowerzystów z napisem „Rowerem po Roztoczu. Najlepsze trasy”. Wygląd zdjęcia na banerze pozostawił bez komentarza, do ewentualnej zmiany. Ze względu na fakt, że nikt się nim nie zajmował Gmina Susiec wykazała inicjatywę i stworzyła załączone do artykułu logo jako propozycję zastąpienia dotychczasowego obrazu. W celu jego wizualizacji wykonała go w różnych konfiguracjach kolorystycznych, wykonała przykładowe koszulki oraz wstawiła go na portalu traseo.pl jako propozycję. Po dyskusji o konieczności konsultacji tego znaku z pozostałymi gminami, z wieloma głosami akceptacji i sprzeciwu, po próbnym okresie jego prezentacji na portalu traseo.pl Gmina Susiec usunęła baner i wstawiła pierwotne zdjęcie. W celu zapoznania się poszczególnych samorządów z wyglądem zaproponowanego banneru, Gmina Susiec pozostawiła go na swoich stronach: <http://susiec.pl/>, <http://turystyka.susiec.pl/> oraz na stronie Roztoczańskiego Stowarzyszenia Agroturystycznego w Suścu <http://www.susiec.com.pl/>.

- [proponowany znak](#) do promocji projektu „Rowerem po Roztoczu”
- [wersja zielono-czarna znaku](#)
- wygląd proponowanego [baneru](#) „Rowerem po Roztoczu” na stronie portalu www.traseo.pl

Prawa do znaku/logo Gmina Susiec chce udostępnić każdej gminie biorącej udział w programie „Rowerem po Roztoczu” i każdemu zainteresowanemu stowarzyszeniu. Przy akceptacji większości gmin partycypujących w kosztach akcji promocyjnej na portalu traseo.pl, nowy baner mógłby zostać wstawiony do portalu a logo umieszczane wg własnego uznania na promocyjnych materiałach i gadżetach.

Przy omawianiu tego punktu, padły też zapytania o przeprowadzenie dla powyższego logo procesu heraldyzacji. Ze względu jednak na skomplikowaną procedurę i duże koszty, nikt z zebranych nie podjął dalszej dyskusji ani nie zgłosił chęci poprowadzenia tej procedury.

Sprawę znaku promującego produkt turystyczny o nazwie „Rowerem po Roztoczu” zostawiono otwarty.

W dyskusji ponownie głos zabrał Andrzej Kudlicki: stwierdzając że „określanie w/w znaku jako Logo - to może za dużo powiedziane - bardziej jest to symbol graficzny odwołujący się do jednej z form aktywności rekreacyjnej, zresztą bardzo na Roztoczu popularnej - chyba nawet wiodącej. Symbol jest krótki i intrygujący. Patrząc na niego w pierwszej chwili trudno o jednoznaczne skojarzenie. Dopiero wpatrując się bardziej widzimy symbol roweru i sylwetkę osoby na nim jadącej. Wprawdzie nazwa regionu jest rozbita na dwa wersety, ale to skłania do chwili zastanowienia i widzimy jak toczą się koła roweru po roztoczańskich wzgórzach. Przedstawia sobą krótką, skondensowaną informację i jako symbol/logo stwarza możliwość wszechstronnego wykorzystania. Jego stosowanie uważa za zasadne. Nie jest to godło, ani żaden oficjalny znak na potrzeby jakiegokolwiek urzędu, więc jego zdaniem konsultacje heraldyczne nie są tu konieczne.

Ad 4.

W kolejnym punkcie głos zabrał pracownik Urzędu Gminy Krzysztof Łagowski. Przedstawił wygląd stron portalu traseo.pl, sposób nawigacji i edycji tras oraz wskazówki do wstawiania zdjęć i opisów. Nawiązując do wypowiedzi Wójta Gminy Susiec poprosił o uzupełnienie brakujących elementów w trasach niektórych gmin i zaoferował swoją w przypadku problemów technicznych. W dalszej wypowiedzi przedstawił możliwość promocji indywidualnych obiektów komercyjnych przy utworzonych trasach. Na końcu zaakcentował główny sens wprowadzania tras do portalu tj. wykorzystanie smartfonów do ich pobierania w celu bezpiecznego przemieszczania się turystów po zawiłych, prowadzących przez pola i lasy drogach Roztocza.

Ad. 5.

W tym punkcie padła propozycja wydania, przewodnika-katalogu promującego bazę turystyczną oraz atrakcji turystycznych na Roztoczu, finansowanego przez obiekty komercyjne z częściowym dofinansowaniem gmin. Były różne komentarze, za i przeciw. Padły pytania: po co powielać wydanie Magiczne Roztocze?, kto za to będzie płacił?, dlaczego gminy, w których nie ma dużo takich obiektów miały by partycypować w takim wydaniu.

W odpowiedzi na postawione pytania Prezes Roztoczańskiego Stowarzyszenia Agroturystycznego w Suścu Krzysztof Łagowski stwierdził że z obserwacji na targach turystycznych dostrzega bardzo duże zainteresowanie tego typu materiałami a największe ryzyko przy tym wydaniu ponoszą osoby prowadzące działalność. Jeśli zdecydują się za nie zapłacić to będzie oznaczać że jest to dla nich ważne. Dodał że większość wydawnictw promocyjnych Gminy Susiec jest współfinansowana w

partnerstwie gminy z osobami prywatnymi i wydaje się że obydwie strony są zadowolone. W przypadku całego Roztocza suma niewielkich wkładów własnych osób zajmujących się turystyką, da dużą sumę. W celu zwiększenia nakładu, gminy Roztocza mogłyby urozmaicić katalog o swoje atrakcje wspierając wydanie niedużymi kwotami. Sposobu partycypacji kosztów przez gminy nie uzgodniono i pozostawiono ją do chwili wstępnej akceptacji wydania katalogu przez członków stowarzyszeń i projektu budowy całego materiału. Do finansowania budowy takiego materiału odniosła się Prezes LGD „Roztocze Tomaszowskie” Ewa Piwko-Witkowska stwierdzając, że pomimo położenia Roztocza w trzech powiatach i dwóch województwach można pozyskać na to środki zewnętrzne, gdyż w projektach na materiały promocyjne nie ma granic terytorialnych.

Na koniec spotkania głos zabrał Zbigniew Naklicki -Wójt Gminy Susiec. Podsumowując spotkanie stwierdził że po 4 godzinnej, niełatwej debacie, wszyscy zobaczyliśmy ile przed nami stoi problemów do rozwiązania. Zaznaczył że jest to dopiero początek prac. Za tym powinny iść konkretne ustalenia, decyzje samorządów i konkretne działania. Jako przedstawiciel Gminy Susiec chciałby współpracować z każdym i po to zorganizował to spotkanie. Uważa jednak że nie może narzucać swojego stanowiska innym. Chciałby bardzo, aby szczególnie tymi problemami zajęły się Lokalne Organizacje Turystyczne, które w tym celu zostały powołane i bezstronnie reprezentują wszystkie gminy, organizacje i podmioty prywatne. Dziękując wszystkim za przybycie i merytoryczną dyskusję pożytył owocnej pracy i udanego sezonu 2017.

Protokołował

Krzysztof Łagowski